

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

WIZARA YA AFYA

TAARIFA KWA UMMA KUHUSU MWENENDO WA UGONJWA WA VIRUSI VYA KORONA (UVIKO – 19) NCHINI

Dar es Salaam, 08 Septemba, 2022

Ndugu Wananchi, Ugonjwa wa UVIKO-19 umeendelea kutolewa taarifa sehemu mbalimbali duniani tokea ulivyobainika kwa mara ya kwanza mwezi Desemba 2019. Ugonjwa huu umekuwa ukitokea kwa mawimbi yanayoambatana na kuibuka kwa anuai mpya, ambapo mpaka sasa, jumla ya mawimbi manne (4) yametolewa taarifa sehemu mbalimbali duniani.

Katika kukabiliana na ugonjwa huu, zipo afua mbalimbali zinazopaswa kuchukuliwa ikiwemo kuvalaa barakoa, kukaa umbali wa angalau mita moja kati ya mtu mmoja na mwingine, kuepuka mikusanyiko isiyo ya lazima, kunawa mikono kwa maji tiririka na sabuni au kutumia vipukusi na kuzuia watu kutoka nje. Hata hivyo, nchini Tanzania hakukuwa na katazo la watu kutokutoka nje (Lock down), kama ambavyo ilifanyika katika Mataifa mengine Duniani.

Ndugu Wananchi, kwa siku za hivi karibuni, idadi ya maambukizi mapya ya UVIKO-19 duniani yamekuwa yakipungua. Nchini Tanzania hali ya ugonjwa huu pia imeonekana kupungua ikiwemo makali ya ugonjwa huu yanayopelekea watu kulazwa, uhitaji wa hewa tiba ya oksijeni, uhitaji wa mashine ya kusaidia kupumua na hata vifo. Pamoja na sababu zingine, hali hii kwa kiasi kikubwa imechangiwa na uchanjaji wa chanjo ya UVIKO-19 ambapo kwa sasa asilimia 60 ya walengwa (wenye umri zaidi ya miaka 18) wamechanjwa. Hata hivyo, **Shirika la Afya Duniani (WHO) linasisitiza kuwa hatari ya ugonjwa wa UVIKO – 19 bado ipo** na inashauri afua za kinga ziendelee kuzingatiwa kwa kutathmini masuala mbalimbali ikiwemo hali ya maambukizi, kiwango cha uchanjaji wa chanjo ya UVIKO – 19, uwezo wa upimaji na mifumo ya afya ya nchi husika kuhimili idadi kubwa ya wagonjwa.

Ndugu Wananchi, Toka kutangazwa kwa uwepo wa UVIKO-19 nchini mwezi Machi 2020 mpaka kufikia tarehe 7 Septemba 2022, Tanzania tumeshuhudia **jumla ya visa 35,747** vilivyothibitishwa kuwa vya maambukizi ya UVIKO-19 na vifo 808. Aidha, uchambuzi wa takwimu katika Maabara ya Taifa ya Afya ya Jamii na vituo vya kutolea huduma za Afya kwa tarehe 7 Septemba, 2022 unaonesha kuwa, kati ya watu 289 waliopimwa, watu 23 wamethibitika kuwa na maambukizi ya UVIKO-19. Aidha kulikuwa na wagonjwa 7 waliolazwa wodini na wote hawajapata Chanjo ya UVIKO-19 na kati yao mgonjwa mmoja alikuwa anatumia hewa tiba ya Oksijeni. **Takwimu hizi zinathibitisha kuwa, ugonjwa wa UVIKO-19 bado upo nchini.**

Ndugu Wananchi, kulingana na mwenendo huu, Serikali inafanya yafuatayo;

1. Kuendelea kuelimisha na kuhamasisha wananchi kupata chanjo ya UVIKO-19
2. Kuendelea kufanya uchunguzi wa afya dhidi ya magonjwa ya milipuko kwa wasafiri wa kimataifa katika viwanja vya ndege vya kimataifa, bandari na mipaka ya nchi kavu. Aidha, matumizi ya vipimajoto (*thermoscans*) kuchunguza COVID-19 kwa wasafiri hao yamesitishwa.
3. Kusitisha kufanya kipimo cha haraka (Rapid Test) kwa wasafiri wanaoingia nchini kutoka nchi zote wenye vyeti vya chanjo ya UVIKO-19 au cheti cha RT – PCR.
4. Kuongeza umri wa watoto kutoka nje ya nchi wanaotakiwa kusamehewa kupima UVIKO-19 kabla hawaajaingia nchini kutoka umri wa miaka 5 (iliyokuwa awali) hadi miaka 12.
5. Kuondoa sharti la kipimo cha *RT-PCR* kwa madereva wa malori na magari ya abiria yanayoingia nchini kwa waliopata chanjo ya UVIKO - 19.

Ndugu Wananchi, kwa kuwa bado ugonjwa upo nchini kwetu Wizara inaendelea kuhimiza mambo yafuatayo;

1. Wananchi waendelee kuzingatia unawaji mikono kwa maji tiririka na sabuni au kutumia vipukusi kwani afua hii ni mionganoni mwa kanuni muhimu za afya katika kupunguza magonjwa ya kuambukiza mathalan magonjwa ya kuhara, kipindupindu nk. Ninawataka maafisa Afya wa Mikoa na Wilaya zote nchini kuimarisha mifumo ya unawaji mikono kwa

maji tiririka na sabuni au kwa kutumia vitakasa mikono katika ngazi ya kaya, Taasisi, sehemu za biashara, Stendi za mabasi, mashulenii, nyumba za ibada na maeneo yenyewe mikusanyiko ya watu.

2. Kuhakikisha kila mwananchi mwenye umri wa miaka 18 na kuendelea anapata chanjo kamili ya UVIKO-19.

Aidha, kwa kuwa hali ya maambukizi ya ugonjwa wa UVIKO-19 yanaendelea kupungua duniani kote na hapa nchini, **Serikali inaondoa ulazima wa kuvaabarakoa** isipokuwa pale inapobidi, mfano kwa wale wenye magonjwa ya mfumo wa njia ya hewa na kwenye mikusanyiko ya ndani pale inapobidi.

Nitumie fursa hii kuwashukuru wananchi wote kwa kuzingatia maelekezo ya Wizara ya Afya kuhusu mapambano dhidi ya ugonjwa huu. Aidha, nawapongeza watoa huduma za afya katika ngazi mbalimbali za kutolea huduma za afya kwa kazi kubwa wanayoendelea kuifanya katika kuhudumia wananchi. Pia, niwashukuru wanahabari kwa ushirikiano wao mzuri katika mapambano haya. Vilevile, ninawashukuru wadau wetu wa maendeleo wakiwemo WHO, UNICEF, USAID, CDC, GAVI na mashirika yasiyokuwa ya Kiserikali kwa michango yao katika kukabiliana na ugonjwa huu nchini.

Ndugu Wananchi, Nihitimishe kwa kutoa rai kwa kila mmoja wetu kuendelea kuchukua hatua ili kujikinga na UVIKO-19 hususan kuikinga jamii yenyeye hatari zaidi ya kupata ugonjwa mkali wa UVIKO-19 mfano: wazee, watu wenye magonjwa sugu na ambao hawajapata chanjo kamili. Aidha, Wizara ya Afya itaendelea kufuatilia mwenendo wa ugonjwa huu na kutoa taarifa inapobidi mpaka hapo itakapotangazwa rasmi na WHO kuwa UVIKO-19 siyo janga la kimataifa.

Imetolewa na:

Ummy A. Mwalimu (Mb)
Waziri wa Afya